

A „legek” útja

A 28. Számú Kaszap István Cserkészcsapat autóbuszkirándulása
2011. május 27-29.

Program:

Péntek

12:00 – indulás Udvardról
16:30 – Havránoki skanzen, Szentmáriai víztározó
19:00 – szállás (Nagybobróc - Bobrovec)
19:30 – vacsora
20:30 – esti program
22:00 – takarodó

Szombat

7:00 – ébresztő
8:00 – reggeli
10:00 – Csorba-tó
11:30 – Lőcse – városnézés
14:00 – Ősz-szakál forrás, ebéd
16:00 – Szepesi vár
19:00 – szállás (Tamásfalva)
19:30 – vacsora
20:30 – esti vigalom
22:00 – takarodó

Vasárnap

7:00 – ébresztő
8:00 – reggeli
10:30 – szentmise
12:00 – Tamásfalvi-kilátó
13:00 – indulás haza
19:00 – érkezés Udvardra

A programváltozás jogát fenntartjuk!

Üdözöllek a fedélzeten!

Helyezd magad kényelembe, és élvezd a suhanó táj szépségét. Most egy olyan kiránduláson vehetsz részt, melyen számodra eddig ismeretlen világba kalauzolunk el Téged!

Megnézzük Európa legnagyobb várromját, legnagyobb gótikus stílusban faragott oltárát, és a Magas-Tátra legszebbnek mondott tavát. És ezen kívül még sok-sok mindent. Ráadásul mindezt a legjobb társaságban, cserkésztestvéreiddel együtt teheted meg. Hogy mindenki jól érezze magát, figyelj oda másokra, oszd meg mindenkiel a rágcálnivalódat, hagyd aludni a szomszédodat és énekelj hangosan, ha mások is énekelnek! Ne feledd, nem csak akkor vagy cserkész, amikor a nyakkendő a nyakadban van, mindig segítsd a gyengébbet!

Jó munkát, kalandos utazást!

Utazók imája

Uram, Te kezedben minden ember sorsa,
Vezérelj léptünket, s vigyázzál utunkra!
Istenem, adjál nekünk biztos kezet, szemet,
Hogy baj nélkül tegyük meg a kilométereket.

Szent Kristóf könyörgünk, te is vigyázz reánk,
Kerüljön el minket baleset vagy halál.
Legyen utunk boldog, örömteli vidám!
Ez, amit a vidám cserkészcsapat kíván.

Ámen.

Liptovská Mara (Szentmária)

Szlovákia **legnagyobb** víztározója, a Liptovská Mara, 1965 és 1975 között épült Liptószentmiklós mellett. Kiterjedése 22 négyzetkilométer és maximális mélysége 45 méter. Nagyságának köszönhetően kapta a Szlovák- vagy Liptói-tenger jelzést. Liptovská Mara nevét a ma már nem létező Liptovská Mara (magyarul Szentmária) községről kapta, mely számos más községgel (13) együtt a víztároló építése során vízzel lett elárasztva. Csak a gótikus templom, illetve annak maradványai maradtak a vízszint fölött Havránok közelében.

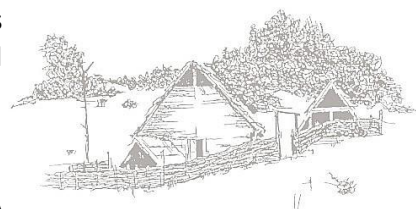

A tározóhoz kapcsolódó vízerőmű 4 turbinája összesen 198 MW-os.

Archeoskanzen Havránok - Liptovská Mara

Havránok Nemzeti műemlék - Liptov egyik **legjelentősebb** archeológiai térsége. A nagyközönség számára 1991-ben nyitották meg. A púchovi kultúra épületeinek rekonstruált komplexuma a fiatalabb vaskorból - latén korból származik (lakóhelyek, kerámiaégető kemence, kerámiák, áldozati hely az áldozati gödörrel, sánc komplex behatolási kapuval együtt és egyéb). A középkort a faerődítmény a híddal, a sánc, a

védőtorny, és a 15. századból származó építkezési alapok képviselik. A

kikötő móló közelében található a római katolikus Szűz Mária templom (kostol Panny Márie) eredeti tornya.

Csorba-tó

A **Csorba-tó** (szlovákul *Štrbské pleso*) a második **legnagyobb** tó a Tátra déli oldalán, a Szoliszkó-gerinc délkeleti vége alatti teraszon, a Furkota- és a Malompataki-völgy torkolata között, nem messze a Menguszfalvi-völgy torkolatától, 1346 m tengerszint feletti magasságban. Nevét az alatta fekvő Csorba faluról kapta, amelynek határában fekszik. 1930-ban Miroslav Slavík javasolta, hogy nevezzék át *Slovenské pleso*-nak, azaz Szlovák-tónak, de javaslata nem talált visszhangra.

Lőcse (Levoča)

A szepesi városok között Lőcse a **legjellegzetesebb**. Óvárosát ma is a 17. századi *városfalak* övezik, bástyatornyaiból 5 még ma is áll és megmaradt 3 kapuja is (Kassai-, Ménhárdi- és a Lengyel kapu).

Téglalap alakú főtere 13. századi eredetű, körötte épült egykori kereskedőházak több helyen

ma is őrzik gótikus és reneszánsz formájukat. A főter közepén álló városháza eredetileg gótikus stílusban épület a 15. században, de egy tűzvészt követően már reneszánsz ízlésben épült újjá 1615-ben. Jelenleg a Szepesi Múzeum működik az épületben.

A **városháza** mellett álló harangtorony 1651-ben épült, harangjai több mint 300 évesek. A

városháza mellett áll az egykori **szégyenketrec**, mely utoljára 1850-ben volt 'használatban'.

A főtér egyik legkiemelkedőbb épülete a 14. században épült gótikus stílusú **Szent Jakab-templom**, melyet egy régebbi templom helyén kezdtek el építeni. Eredeti formáját ma is őrzi, de tornyát a 18. században le kellett bontani. A régínél valamivel alacsonyabb új tornya a 19. század közepén épült.

A templombelső berendezésének legnagyobb értéke a több mint 18 méter magas **szárnyas főoltár**, mely a világ egyik legnagyobb gótikus oltára. A főoltáron kívül még hét – a főoltárnál régebbi – mellékoltára van. Közülük a legrégebbi a Szent Katalin-oltár 1460-ban készült. Belső berendezési közül említést érdemel még az 1672-ben készült reneszánsz szószék és az 1632-ben – krakkói mesterek által készített – orgona.

Szepesi vár

634 m tengerszint feletti magasságban, a környék fölött mintegy 200 méterrel kimagasodó mészkőszikláról uralja a Szepesi-medencét a

A Főtér kiemelkedő látnivalója még a 7. század alatt álló Thurzó-ház. Az épület reneszánsz homlokzata tipikus lengyel-szepesi stílust mutat. A háza kapuja, folyosója, szobáinak mennyezete gótikus stílusú.

A Főtér északi oldalán helyezkedik el a jelenlegi városháza, mely egykor a Szepes vármegye székháza volt. A kétemeletes, klasszicista stílusú épületet 1810-ben emelték.

Szintén a tér északi részén láthatjuk az egykori Kereskedő- és Pénzváltó Ház épületét, melyet 1580-ban emeltek. Az épület volt korábban az ideérkező idegen kereskedők árukirakási és vámolási helye.

A Főtér északi oldaláról induló Kassai utcában található a volt Minorita kolostor és templom együttesét, melyet 1751-ben építettek barokk stílusban. Az utca folytatásában áll a Kassai-kapu.

Kicsit távolabb a főtértől láthatjuk a Szűz-Mária templom gótikus épületét. A templomot a 16. század elején a ferences rendi szervezetek építették, mely később a jezsuitáké lett. A templom tornya csonka, belső berendezését a jezsuiták készítették a 17. század második felében klasszikus szepesi barokk stílusban.

A templom mellett álló volt Jezsuita kolostor a templommal egykorú épület. A centrális elrendezésű, keresztfolyosós, kerengővel ellátott gótikus rendház egész Szlovákiában egyedülállónak számít. A kolostor szomszédságában áll a Lengyel-kapu.

Szepesség egyik legértékesebb műemléke, a nemzeti kulturális örökségként nyilvántartott **Szepesi vár**. Amellett, hogy a 12-18. századok építészeti fejlődésének tükrö, 4 hektáros (pontosan 41 426 m²) kiterjedésével Közép-Európa egyik **legnagyobb vára**.

Kialakulása

A sziklát, amelyen épült, már az i. e. 5. évezred óta lakták. A vár legrégebbi része a 11-12. században épített kör alakú lakótorony és a sziklába vájt téglalap alakú ciszterna és védőfal a szikla tektonikus mozgása miatt megsemmisült. A 13. század első harmadában építették a mai kör alakú lakótoronyt, a donjont a várudvar közepén, a nagyméretű, háromszög alakú román stílusú

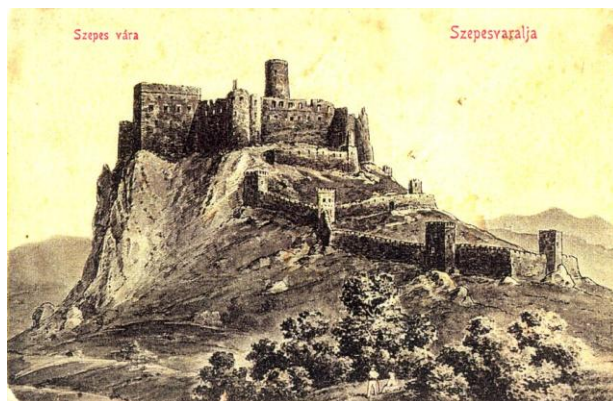
palotát az északi oldalon és a felsővár további részeit.

Virágkora

A tatárjárás idején IV. Béla szorgalmazta a várépítéseket. Ekkor épült a helytartói palota, ez az első hozzáépített objektum az eredeti várhoz. 1275-ben a király ellen fellázadt Roland Comes (szepesi ispán) foglalta el. Ezután Kun Erzsébeté, IV. (Kun) László király anyjáié volt. A vár birtoklásáért a 14. század első felében is harc folyt. 1304-ben Károly Róbert hívei foglalták el Vencel híveitől. 1307-ben rövid időre a csehek szállták meg, 1312-ben Csák Máté akarta elfoglalni, de a védők megvédték a várat. A 14. század utolsó harmadában I. Lajos uralkodása alatt a régi alap mellett a nyugati oldalon új várudvar keletkezett, melyet most középső várudvarnak hívnak, ez 150 méter hosszú és 60 méter széles.

Az alsó várudvart Zsigmond király halála után lánya, Erzsébet királyné építette, miután 1443-ban szolgálatába fogadta a huszita Giskra Jánost, aki seregével széles körű építkezésbe fogott. Első munkája a vár alatti lejtőn a kör alakú erődítmény volt önmaga számára, ezután került sor a várudvar kiépítésére. A vár fokozatosan nyerte el mai formáját és kiterjedését. Két őrtornyot és széles járdájú várfalat emeltek, ezek nagy mértékben megnövelték a várkiterjedését (285 méter hosszú, 115 méter széles). 1464-ben a királyi várat és a szepesi ispán örökletes címét az uralkodó Szapolyai Imre és Szapolyai István főnemeseeknek adományozta. Bár a Szapolya család több mint 70 várat birtokolt, a szepesi várat tartották a családi várnak és ott is székeltek.

A várat jelentősen korszerűsítették és

kiépítették. A várban született az **utolsó magyar király, Szapolyai János**, ő volt egyben a vár utolsó Szapolya tulajdonosa is, mert miután elvesztette a harcot a magyar trónért, 1528-ban kétheti ostrommal vették be a várat a császári seregek, és a Habsburgok a várat elkobozták, és Thurzó Eleknek ajándékozták. A Thurzó család is saját szüksége szerint építette át a várat, több épület ez időben vált reneszánsz stílusúvá, ők főleg a belső terek átalakítását végeztették el. Amikor 1636-ban férfiágon a Thurzó család kihalt, a várat a Csáky család karddal szerezte meg.

Romlása

1703-ban a kurucok csellel foglalták el. A Csákyak a várat csak a 17. század végéig lákták. A várban csak egy kis katonai helyőrség maradt, és az egész lakatlan komplexum romlásnak indult, majd az 1780-as villámcsapás okozta tűzvész után az őrség is elhagyta. Ezután a vár rommá vált, és a Csáky család birtokában maradt 1948-ig.

A vár napjainkban

A szepesi várat 1961-ben műemlékké nyilvánították, és 1970-től folynak az újjáépítések

és a kiterjedt régészeti kutatások a helyszínen. Az alsó várudvart 1983-ban megnyitották a nagyközönség előtt. A vár és környéke 1993-ban bekerült az UNESCO világörökségi listájára. A Szepesi Múzeum régészeti leleteket, fegyvergyűjteményt állított ki, a gótikus

várkápolnában egyháztörténeti kiállítást rendeztek be. 2006-ban kb. 170 000 turista nézte meg a várat. A vár fenséges elhelyezkedését és gyönyörű építészeti jellegét teljes egészében csak a várból magából csodálhatjuk meg. Már ezért is érdemes felmenni a várba.

Tamásfalvi-kilátó

A **Szlovák paradicsom** nemzeti park Szlovákia keleti részén található, 1964-ben védett területté és 1988-ban kormányrendelet alapján nemzeti parkká lett átkategorizálva. 19 763 hektáros területéből 13 011 ha szigorúan védett.

A Nemzeti park területe eredetileg egy területi egységet alkotott, amelyet a folyók (Hernád, Hnilec) és patakok (Veľký Sokol, Suchá Belá, Biely potok) medrei szeltek fel néhány kisebb és nagyobb területre (Glac-tető, Gerava). A kisebb medrek, folyások pedig az évezredek alatt kialakították a Szlovák paradicsom jellemző völgyszakadékokkal és vízesésekkel tűzdelt arculatát (Kysel', Piecky, Sokolia dolina, Zejmarská roklina).

Szép kilátójú szikla galéria a Ludmanka déli lejtőjén. Jól látható a Hernád-áttörés (Prielom Hornádu), Fehér patak völgye (doliny Bieleho potoka), az Ördög félsziget (Čertova sihoť), és a Magas Tátra (Vysoké Tatry). A sziklaterasz alatt a turistaút közvetlen közelében található a „Michalova džura” barlang.

A **Tamásfalvi-kilátó** falát először 1938 október 8-án A. Brnčal, A. Huba és E. Leschniský mászták meg. A Tamásfalvi-kilátó állandó hegymászó kiképzőhely és sziklamászó versenyek helye.

A kirándulás biztonságáért az

biztosító gondoskodik.

A kiránduláson készült legjobb fotót ide
ragaszthatod be.

A 28. Számú Kaszap István Cserkészcsapat programja a
következő hónapokban:

2011 július 25. – augusztus 3. – **Nagytábor, Csali-völgy**

2011. augusztus 25 – 28. – **Kiscserkészszertanítás**

A kirándulást támogatták::

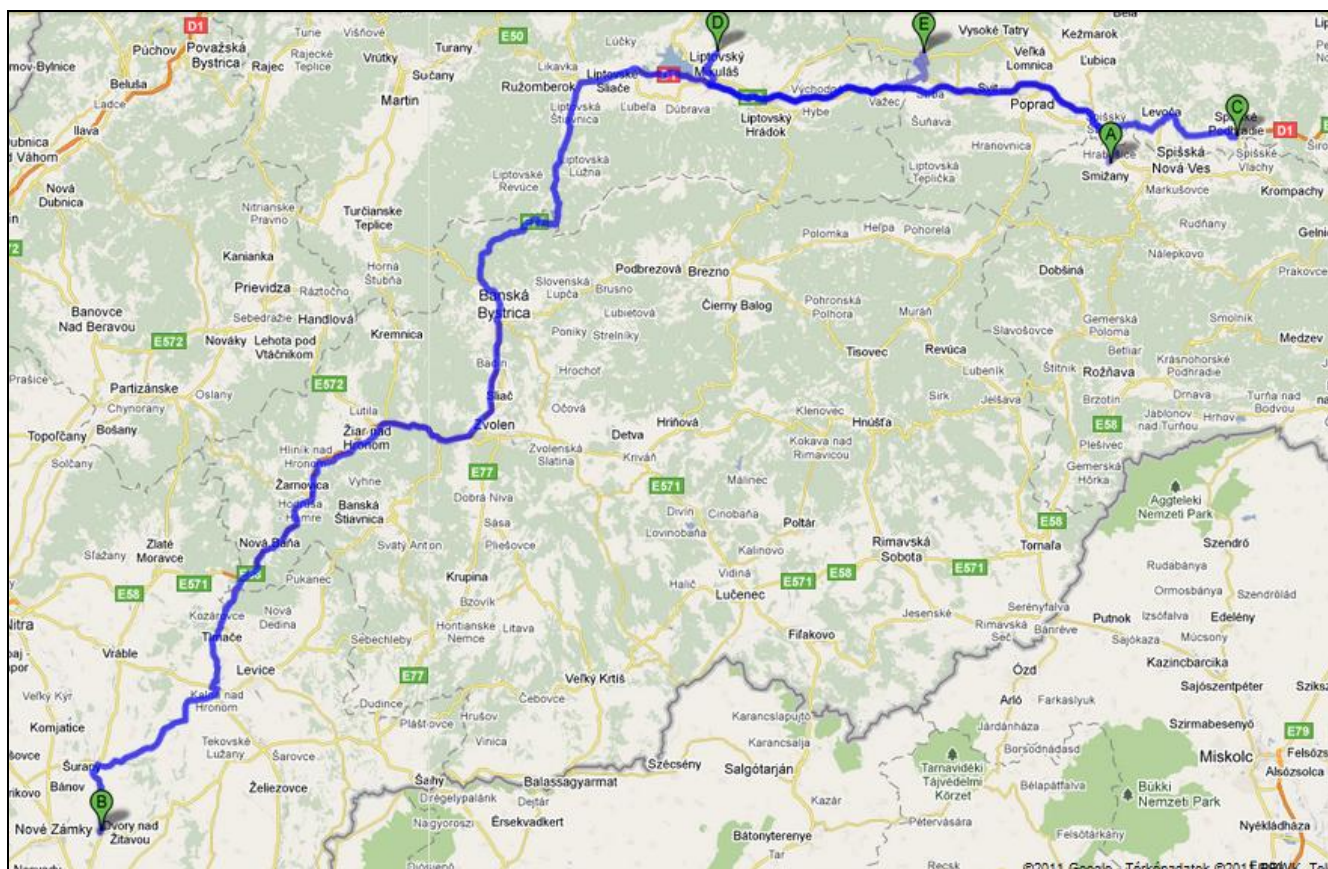
Magánszemélyek, akik a közelmúltban
támogatják csapatunkat:

Ábrahámová Daniela, Andrejka Gábor,
Ing Bajkai József, Bajkai Ondrej,
Bartová Margita, Csontosová Anna,
Dékány Ferenc, Ing. Dékány László,
Dékány Marianna, Dékány Piroska,
Galbavy Róbert, Galla Szilvia, Gubo
Ilona, Hodek Zoltán, Ing. Hodek Zoltán,
Horváth Gábor, Husárik Zdenko, Kálazi
Ilona, Lengyel Eszter, Ing. Lengyel
Ferenc, Nagy Livia, Páczer Katalin, Ing.
Páczer Sándor, Pócs Tibor, Ing. Salgó
Tibor, Suchánek Zsuzsanna, Szlávik
Éva, Ing. Varga Zoltán

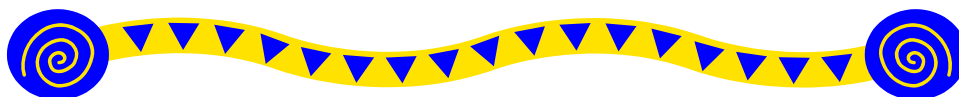
Vállalatok és egyéb szervezetek:

Majthényi Adolf Alapiskola, Obec Dvory
nad Žitavou, Carisma s.r.o.

Merre csavarogsz?

A – Szepestamásfalva (Spišské Tomášovce); B – Udvard (Dvory nad Žitavou); C – Szepesi vár; D – Nagybobróc (Bobrovec); E – Csorba-tó (Štrbské pleso)

Móricka lyukat ás a hátsó kertben. A kíváncsi szomszéd néni átszól a kerítésen:

- Minek ásod azt a lyukat, Móricka?
- Megdöglött az aranyhalam, azt temetem el.
- No, de annak nem kéne ekkora lyuk! - mondja a néni.
- Dehogynem kell! - feleli Móricka. - Hiszen ott van a maga macskájának a gyomrában.

Az iskolaorvos kérdezi:

- Hány órát alszol, Móricka?
- Ötöt, hatot.
- Az bizony kevés. És legalább nyugodtan alszol?
- Sajnos, nem! Minden kicsengetés előtt felébredek!

A parasztbácsihoz odamegy egy turista:

- Móricka! Ebben a dobozban reggel még két szelet csokoládé volt, most pedig csak egy van! Meg tudod ezt magyarázni?
- Igen, apa! Reggel még nagyon sötét volt, és így nem vettem észre a másikat!

- Mondja bátyám, hogy jutok el leggyorsabban Budapestre?
- Gyalog van, vagy autóval?
- Autóval.
- Akkor szerintem autóval...